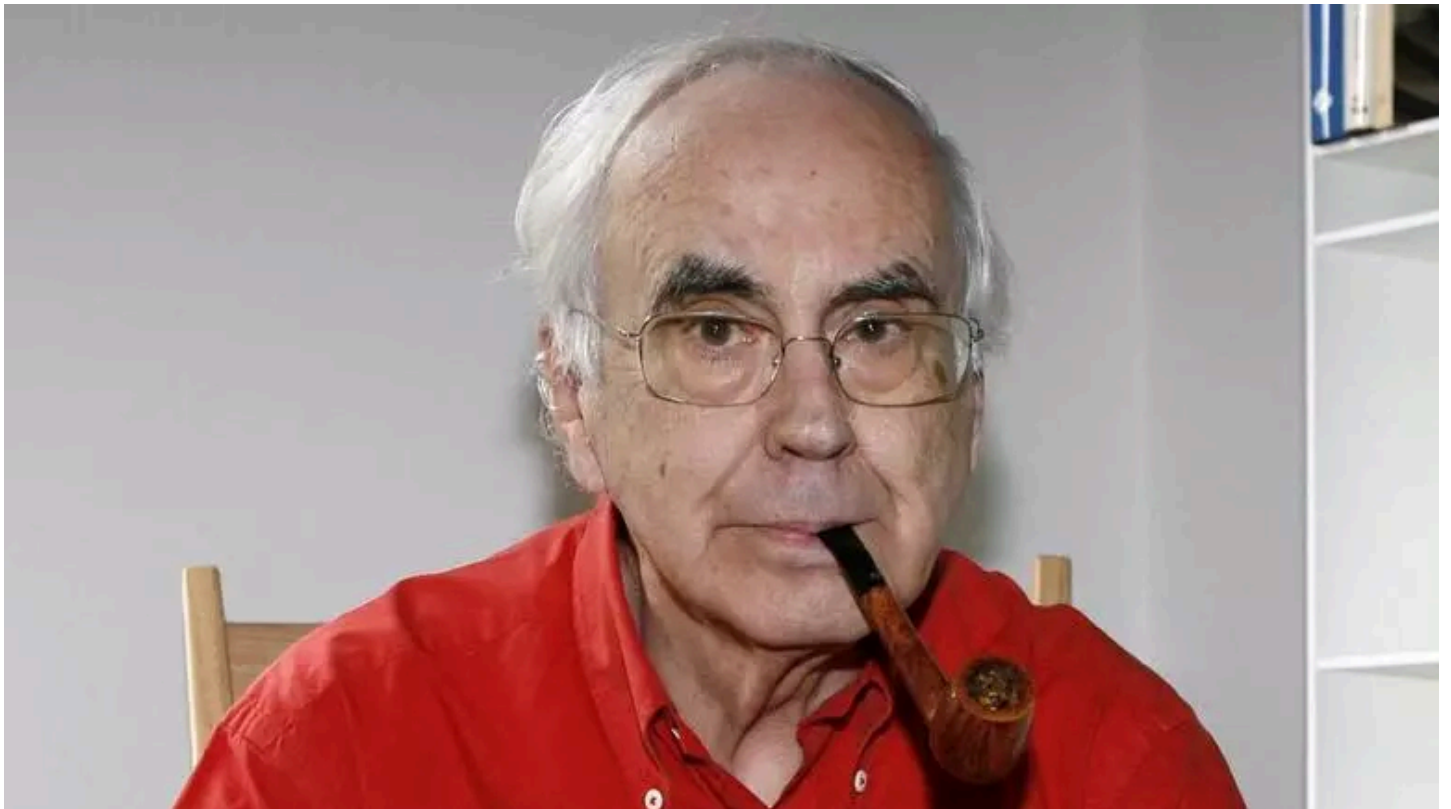

ABANS D'ARA

Ja no hi ha excusa pels topònims (1971)

Peces històriques

Josep Maria Espinàs en una imatge d'arxiu. TONI GARRIGA / EFE

Josep Maria Espinàs 06/04/2023

🕒 3 min

6 🗨️

🔖

🔗

📄

PECES HISTÒRIQUES TRIADES PER JOSEP MARIA CASASÚS *De l'article –traducció pròpia– de Josep Maria Espinàs (Barcelona, 1927-2023) a 'Destino' (27-XI-1971). Creixien iniciatives contra el disbarat*

franquista de canviar noms per una visceral aversió a la llengua catalana. Van circular acudits sarcàstics que atribuïen al govern espanyol posar “Sal huevo” a Salou; “Lorito de Mar” a Lloret de Mar; “Entonces sí” a Llavorsí; “A pesar del Mar” a Malgrat de Mar.

Inscriu-te a la newsletter Pensem

Les opinions que et fan pensar, t'agradin o no

INSCRIU-T'HI

Ja està: s'ha acabat, oficialment, aquesta aberració de Vilafranca del Panadés. S'ha aprovat, en Consell de Ministres, el canvi d'aquest nom híbrid i degenerat per l'autèntic Vilafranca del Penedès. És un retorn a la puresa, a la cultura, a la veritat. També un retorn a la consciència dels pobles. Simultàniament, una altra localitat ha recuperat també el seu nom: Sant Quirze Safaja, ja no serà més San Quirico. Ens consta, doncs, quin és el criteri de les més altes esferes sobre aquest lamentable assumpte de la toponímia incorrectament castellanitzada: un criteri excel·lent, perquè s'ajusta a l'opinió dels científics i a unes normes universalment acceptades. Ens consta també la sensibilitat que respecte a això ha demostrat la nostra Diputació. I, està clar, ens consta també que a Vilafranca i a Sant Quirze hi ha gent tenaç en l'exercici de la seva responsabilitat, reclamant la justícia d'una restitució que mai no havia d'haver-se convertit en cavall de batalla. Només ens cal saber, ara, quin és el grau de sensibilitat dels ajuntaments dels

altres pobles el nom dels quals es segueix escrivint erròniament. Si el lema de la Real Academia Española es “Limpia, fija y da esplendor”, el d’aquests ajuntaments ha de ser necessàriament el mateix: netejar el nom del poble d’excrescències i intromissions inconvenients, i fixar-lo per sempre en la seva correcta ortografia, que l’esplendor apareixerà automàticament. Ara bé, cal moure’s. Cal demanar-ho. Per tal que no quedi només com una consideració general, esmento alguns dels pobles que tenen la paraula: Sant Cebrià de Vallalta (no San Cipriano), Sant Iscle de Vallalta (no San Acisclo), Sant Fost de Campsentelles (no San Fausto), Sant Fruitós de Bages (no San Fructuoso), Sant Boi de Llobregat (no San Baudilio), [...] (I afegim que “esplugues” és paraula catalana que significa “cuevas”, “espeluncas” –d’aquí ve espeleologia–, de manera que Esplugas de Llobregat és un error ortogràfic elemental; la paraula “codines” de Sant Feliu de Codines no té traducció en castellà, tret que es digui Sant Feliu de las Rocas a Flor de Suelo, de manera que el Codinas també és bàrbara, etc.) [...] Amb la “y” passa en la nostra toponímia una cosa curiosa: sovint es troba on no hauria pas d’estar –Caldes de Montbui, i no Montbuy, Llessui i no Llesuy, Moià i no Moyá– i en canvi desapareix quan és correcta: Avinyonet, Banyoles, que es transformen en Aviñonet, Bañolas, etc. S’ha conservat “ny” al final dels mots perquè era massa fort escriure Campmañ, Montseñ; el disbarat de la “ñ” intercalada serà menys visible, però també és un disbarat gruixut. [...] És una llista, com poden veure vostès, purament indicativa. L’espai, per altra banda, no dona per més. Estic convençut que en aquests moments les autèntiques forces vives de moltes d’aquestes poblacions –i d’altres no esmentades– han decidit emprendre ja el mecanisme

legal que els hi permetrà depurar una cosa tan digne de respecte i amor com el nom col·lectiu. Quan hi ha raons per defensar la pròpia raó, no esgrimir-les seria una negligència inexcusable.